

๒๙

ผู้มีชัยชนะที่ไม่กลับแพ้

บุคคลควรวางอาชญาในสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง
ไม่ควรเบียดเบียนสัตว์อื่น แม้ผู้ใดผู้หนึ่งให้ลำบาก

ผู้มีชัยชนะที่ไม่กลับแพ้

๒๖๒

สรรพสัตว์ทั้งหลายเป็นล้านๆ ชีวิต ไม่มีใครที่จะประทับ รอยเท้าไว้บนผืนทรายได้จริงยั่งยืน เพราะไม่นานรอยเท้านั้น ก็ถูกคลื่นพัดให้จางหายไป เหมือนชีวิตที่เกิดขึ้นมาแล้วหาความ ยั่งยืน คงที่ไม่ได้ ไม่ช้าก็ถูกคลื่นแห่งกาลเวลาพัดพาไปสู่ความ เสื่อมสลาย คงเหลือไว้แต่คุณงามความดีให้อนุชนรุ่นหลัง ได้ ศึกษาและเอาเป็นแบบอย่าง ในโลกนี้มีมนุษย์เพียงส่วนน้อยที่ ไม่ประมาท ส่วนใหญ่ยังประมาทอยู่ ยังไม่เร่งขวนขวายสร้าง ความดี กลับปล่อยชีวิตให้ผ่านไปอย่างไร้ค่า แสวงหาแต่สิ่งที่ไร้ สารระ ต้องตกเป็นทาสของกิเลสตัณหา มิอาจเป็นตัวของตัวเอง ได้ ชีวิตจึงต้องทนทุกข์ทรมานอยู่รำไป

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏอยู่ใน ชัคควิสาณสูตร ว่า

“สพฺเพสุ ภูเตสุ นิธาย ทณฺท์

อวิหะยํ อญฺญตรมปิ เตสํ

บุคคลควรวางอาชญาในสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ไม่ควร เบียดเบียนสัตว์อื่น แม้ผู้ใดผู้หนึ่งให้ลำบาก”

ความเมตตาปรารถนาดีต่อกันและกัน ด้วยความจริงใจ เป็นสิ่งเดียวที่ทำให้มนุษยชาติและสรรพสัตว์ทั้งหลายอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสอนเหล่าพุทธบริษัท ให้เป็นผู้มีจิตประกอบด้วยเมตตา ไม่ให้เบียดเบียนซึ่งกันและกัน นอกจากไม่เบียดเบียนกันแล้ว ก็ให้ประกอบด้วยมหากุณา คือ

ผู้มีชัยชนะที่ไม่กลับแพ้

๒๖๓

ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้พ้นทุกข์ ได้พบกับความสุขยิ่งๆ ขึ้นไป ผู้ที่เจริญเมตตาอยู่เป็นประจำ ทำให้เป็นผู้มีอารมณ์เยือกเย็น ใครเข้าใกล้ จะสัมผัสได้ถึงกระแสแห่งความเย็น เหมือนอยู่ใต้ร่มโพธิ์ร่มไทร อันตรายใดๆ ไม่สามารถมากล้ำกรายได้ เมื่อเกิดภาวะวิกฤติขึ้น กระแสแห่งความเมตตาจะแปรผันสภาวะนั้น ให้กลับดีขึ้นได้อย่างน่าอัศจรรย์

มีเรื่องที่เกิดขึ้นในสมัยก่อนพุทธกาล เกี่ยวกับการให้อภัย นำมาซึ่งชัยชนะที่ไม่มีวันกลับแพ้ คือ การได้ตรัสรู้ธรรมเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า เรื่องมีอยู่ว่า *พระปัจเจกโพธิสัตว์องค์หนึ่ง ภพชาติสุดท้าย ได้บังเกิดเป็นพระราชาพระนามว่าพรหมทัต ทรงทำกสิณปริกรรมเจริญเมตตาพรหมวิหารเป็นประจำ พระองค์ทรงสอนตนเองว่า “ความสุขจากสมบัติ มากกว่าความสุขจากราชสมบัติ” จึงเสด็จขึ้นปราสาทชั้น ๗ รับสั่งให้อำมาตย์บริหารราชการแผ่นดินแทนพระองค์

เมื่อเวลาผ่านไปหลายเดือน พระมเหสีซึ่งเป็นหญิงรุ่นสาว มีความยินดีและพอใจในเบญจกามคุณ ได้ประพฤติดอกนอกกลุ่ม นอกทางกับอำมาตย์ เมื่อข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทราบเข้า จึงกราบทูลพระราชา ให้ทรงสำเร็จโทษเสีย แต่พระราชาผู้

ผู้มีชัยชนะที่ไม่กลับแพ้

๒๖๔

ประกอบด้วยมหากรุณา ตรัสว่า “ถ้าหากเราฆ่าหรือทรมาน
อำมาตย์ช้วนี้ ก็จะเป็นการทำปาณาติบาต หากมันอายัด
ทรัพย์ทั้งหมด ก็จะเป็นอทินนาทาน” จึงทรงลงโทษสถานเบา
ด้วยการเนรเทศอำมาตย์ไปอยู่เมืองอื่น

เนื่องจากอำมาตย์คนนี้เป็นคนมีใจบาปอกตัญญู มีความ
อาฆาตแค้นต่อพระราชา ทั้งๆ ที่ตนเองเป็นผู้ทำความผิด เมื่อ
หลบหนีไปอยู่เมืองอื่น ก็ไปยุยงพระราชา ให้มารบกับพระเจ้า
พรหมทัต เพราะตนเองรู้เรื่องภายในพระราชวังของพระเจ้า
พรหมทัตเป็นอย่างดี ครั้งแรกๆ พระราชาเมืองนั้นไม่มั่นใจ
ตรัสถามไปว่า “เธอประสงค์จะนำฉันไปตายหรือ ได้ยินข่าวว่า
พระเจ้าพรหมทัตเป็นผู้มีอำนาจมาก สามารถเหาะเหินเดิน
อากาศได้เหมือนนกบินไปในอากาศ”

อำมาตย์ทูลให้สบายพระทัยว่า “พระองค์อย่าได้ตรัส
อย่างนี้ ถ้าไม่ทรงเชื่อ ก็จงทรงส่งสายสืบไปดูเถิด” พระราชา
ส่งสายสืบไปตรวจดู โดยให้ชุดซุ่มประตูทางขึ้นพระตำหนัก
บรรทมของพระเจ้าพรหมทัต เมื่อพระเจ้าพรหมทัตทรงเห็น
แล้วตรัสถามว่า “พวกเจ้ามาเพื่ออะไรกันหรือ” พวกสายสืบทูล
ว่า “พวกข้าพระองค์เป็นโจร” พระราชาจึงรับสั่งให้ประทาน
ทรัพย์แก่พวกโจร แล้วให้ออวาทว่า “อย่าได้ทำอย่างนี้อีก” จากนั้น
จึงปล่อยไป พวกสายสืบกลับมาทูลให้พระราชาของตนทราบ

ผู้มีชัยชนะที่ไม่กลับแพ้

๒๖๕

หลายครั้ง จนสามารถทำให้พระองค์เชื่อว่า พระเจ้าพรหมทัตเป็นผู้มีศิลป์ ไม่ยินดีในการฆ่าหรือทำร้ายคนอื่น

อำมาตย์ผู้มากไปด้วยความพยายามทูลยุยงว่า “ถึงเวลาแล้วที่พระองค์จะเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดในชมพูทวีป” ฝ่ายพระราชอาทลีเชอในค้ายุง จึงจัดกองทัพเพื่อออกรบกับพระเจ้าพรหมทัต อำมาตย์ของพระเจ้าพรหมทัตแต่ละนายล้วนเป็นผู้มีอานุภาพที่ไม่มีใครสามารถต้านทานได้ ครั้นได้ฟังพระบรมราชโองการว่า “ถักรบกัน ปาณาติบาตก็พึงมีแม้แก่พวกเรา พวกท่านจงออกไปจับพระราชผู้เป็นปฏิปักษ์ โดยไม่ให้เสียเลือดเสียเนื้อมาให้เราก็อพอแล้ว”

อำมาตย์และเหล่าแม่ทัพนายกองทั้งหลายรับราชโองการแล้ว ปรีกษาหารือกันว่า “จะจับพระราชผู้มายึดราชสมบัติอย่างไรดี จึงจะไม่เกิดการรบราฆ่าฟันกัน มิให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิต” ด้วยความเป็นผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ในขณะที่พระราชอาทลีตรงข้าม และทหารกำลังนอนหลับอยู่นั้น นายทหารของพระเจ้าพรหมทัตสามารถลอบเข้าไปจับพระราชอาทลีตัวได้ ผู้คอยยุยง และนายทหารชั้นผู้ใหญ่ได้ทั้งหมด ทำให้พลทหาร ทั้งกองทัพต้องยอมจำนนโดยปริยาย

เมื่อพระเจ้าพรหมทัตทรงได้สวนพระราชอาทลี และทรงพิจารณาต้นสายปลายเหตุที่เกิดขึ้น ก็ทราบได้ทันทีว่าเกิดขึ้น

ผู้มีชัยชนะที่ไม่กลับแพ้

๒๖๖

จากใคร แทนที่จะสำเร็จโทษ ทรงให้อภัยพระราชอาชญาผู้เป็นปฏิปักษ์ พร้อมกับสนทนากันฉันพระสหาย ตั้งแต่นั้นมาพระเจ้าพรหมทัตให้พระราชาช่วยบริหารงานแผ่นดิน พระองค์จะได้ใช้เวลาไปบำเพ็ญเพียรจิตภาวนา เพราะอาศัยธรรมอาวุธคือความเมตตาต่อกัน ทำให้สงครามไม่เกิดขึ้น พระราชาทั้งสองพระองค์ซึ่งเป็นผู้นำประเทศ จึงเคารพนับถือกันด้วยความบริสุทธิ์ใจ ซึ่งยังส่งผลลงมาถึงเหล่าอำมาตย์ข้าราชการบริพาร และพลกนิกรของทั้งสองเมือง ต่างก็สมานฉันท์ไปมาหาสู่กันอย่างไร้พรหมแดนมากางกันอีกต่อไป

วันหนึ่ง พระเจ้าพรหมทัตทรงประทับนั่งบนคอช้างเพื่อตรวจเยี่ยมพลกนิกร เห็นประชาชนทั้งสองฝ่าย ต่างชื่นชมยินดีต่อกัน ทรงดำริว่า “หยดโลหิตแม้เพียงแมลงวันตัวเล็กๆ จะดื่มได้ก็ไม่บังเกิดในหมู่ชน การตามรักษาจิตของเราเพียงคนเดียว โอ! ดีจริงหนอ ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงมีความสุขเถิด อย่ามีเวรมิภัย อย่าเบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย” แล้วทรงทำเมตตาภาวนาให้เกิดขึ้น ทรงพิจารณาสังขารทั้งหลาย ในที่สุดกระทำให้แจ้งซึ่งปัจเจกโพธิญาณ ได้บรรลุความเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า

เมื่อพวกอำมาตย์กราบทูลให้เสด็จกลับ พระเจ้าพรหมทัตจึงตรัสว่า “ท่านทั้งหลาย เราไม่ใช่พระราชแล้ว เราชื่อว่าพระปัจเจกพุทธเจ้า” แล้วทรงเอาพระหัตถ์ถืองาชวาลูปพระเศียร

ผู้มีชัยชนะที่ไม่กลับมาแพ้

๒๖๓

ทันใดนั้นเอง เพศศฤง์สก็อันตรธานไป เพศบรรพชิตเกิดขึ้นมา แทนที่ ทรงเหาะขึ้นไปสู่ท้องฟ้า ประทับนั่งบนดอกปทุม ให้โอวาทพสกนิกรทั้งหลายว่า อย่าได้เป็นผู้ยินดีในการเบียดเบียนกันและกันเลย ให้มีความเมตตาปรารถนาดีต่อกัน แล้วพวกท่านจะบรรลุถึงสุขอันไพบูรณ์ จากนั้นก็เหาะไปที่ภูเขาคันธมาทน์

นี่คือตัวอย่างของผู้รู้ที่รบกับสงครามภายใน จนได้รับชัยชนะที่ไม่มียันกลับมาแพ้ ได้พบกับความสุขอันเป็นอมตะ จะเห็นได้ว่า หากมนุษยชาติมีความรักและความปรารถนาดีต่อกันอย่างแท้จริงแล้ว สงครามโลกไม่ว่าจะเป็นสงครามใหญ่หรือสงครามย่อย จะไม่บังเกิดขึ้นอย่างแน่นอน โดยเฉพาะหากผู้นำประเทศหันมาประพฤติธรรม ล้นตลิ่งที่แท้จริงจะแผ่ขยายไปทุกหนทุกแห่ง ความร่มเย็นเป็นสุขจะบังเกิดขึ้นในโลกได้ เพราะฉะนั้น ให้พวกเราทุกคนได้ชักชวนกันมาประพฤติธรรม รักษาศีล เจริญภาวนา มาทำสงครามภายในจิตใจกันดีกว่า โดยรบกับกิเลสอาสวะ เมื่อชนะได้เราจะเป็นผู้ชนะที่ยิ่งใหญ่ที่ไม่มีวันกลับมาแพ้อีก ดังนั้น ให้หมั่นนั่งสมาธิให้เข้าถึงพระธรรมกายกันให้ได้ทุกคน เราจะได้แผ่กระแสแห่งความเมตตาปรารถนาดี ซึ่งเกิดจากใจที่ใสบริสุทธิ์ไปให้แก่คนทั้งโลก ล้นตลิ่งที่แท้จริงจะบังเกิดขึ้นในโลก

